

Starfsreglur um kjör til kirkjuþings.

1. gr.

Kosning til kirkjuþings og fjöldi þingfulltrúa.

Kosning til kirkjuþings fer fram á fjögurra ára fresti.

Á kirkjuþingi eiga sæti 29 fulltrúar, 12 vígðir og 17 leikmenn.

2. gr.

Kjördæmi kirkjuþings og skipting fulltrúa.

Á kirkjuþingi eru þrjú kjördæmi vígðra og níu leikmanna.

Kjördæmaskipan vígðra og fjöldi fulltrúa er eftirfarandi:

1. Reykjavíkurborgkjördæmi: Reykjavíkurborgarprófastsdæmi vestra og eystra- og Kjalarnesprófastsdæmi. Sex fulltrúar og þrír til vara.
2. Skálholtskjördæmi: Suður-, Vesturlands- og Vestfjarðarprófastsdæmi. Þrír fulltrúar og tveir til vara.
3. Hólaborgkjördæmi: Húnavatns- og Skagafjarðar-, Eyjafjarðar- og Þingeyjar- og Austurlandsprófastsdæmi. Þrír fulltrúar og tveir til vara.

Kjördæmaskipan leikmanna og fjöldi fulltrúa er eftirfarandi:

1. Reykjavíkurborgarprófastsdæmi vestra, 1. kjördæmi. Þrír fulltrúar og þrír til vara.
2. Reykjavíkurborgarprófastsdæmi eystra, 2. kjördæmi. Þrír fulltrúar og þrír til vara.
3. Kjalarnesprófastsdæmi, 3. kjördæmi. Þrír fulltrúar og þrír til vara.
4. Vesturlandsprófastsdæmi, 4. kjördæmi. Einn fulltrúi og tveir til vara.
5. Vestfjarðarprófastsdæmi, 5. kjördæmi. Einn fulltrúi og tveir til vara.
6. Húnavatns- og Skagafjarðarprófastsdæmi. 6. kjördæmi. Einn fulltrúi og tveir til vara.
7. Eyjafjarðar- og Þingeyjarprófastsdæmi, 7. kjördæmi. Tveir fulltrúar og tveir til vara.
8. Austurlandsprófastsdæmi 8. kjördæmi. Einn fulltrúi og tveir til vara.
9. Suðurprófastsdæmi, 9. kjördæmi. Tveir fulltrúar og tveir til vara.

3. gr.

Kosningarréttur vígðra.

Kosningarrétt til kirkjuþings á hver sá sem vígslu hefur hlotið og er:

- a. þjónandi prestur eða djákni íslensku þjóðkirkjunnar eða hjá íslenskum söfnuði þjóðkirkjunnar erlendis og er í föstu og launuðu starfi sem slíkur, eða
- b. þjónandi prestur eða djákni sem lýtur tilsjónar biskups Íslands og er í föstu og launuðu starfi á vegum stofnunar og/eða félagasamtaka hér á landi.

Prestur eða djákni í tímabundnu leyfi, allt að tveimur árum, nýtur kosningarréttar.

Prestur sem settur er til þjónustu tímabundið nýtur ekki kosningarréttar nema í þeim tilfellum þar sem ekki er skipaður prestur fyrir.

Prestur, sem sinnir aukaðþjónustu, nýtur ekki kosningarréttar fyrir það embætti sem hann sinnir aukaðþjónustu í.

Djákni skal vera ráðinn til a.m.k. eins árs eða ótímabundið til að njóta kosningarréttar.

Prestur eða djákni sem látið hefur af þjónustu nýtur ekki kosningarréttar.

4. gr.

Kosningarréttur leikmanna.

Kosningarrétt til kirkjuþings, sem leikmaður, á hver sá sem er:

- a. aðal- og varamaður í sóknarnefndum í 1., 2. og 3. kjördæmi, sbr. 2. gr.,
- b. aðal- og varamaður í sóknarnefndum í 4., 5., 6., 7., 8. og 9. kjördæmi, sbr. 2. gr.

Þá skulu hafa kosningarrétt allt að 15 fulltrúar úr hverju prestakalli í 1, 2. og 3. kjördæmi, valdir af sóknarnefnd eða sóknarnefndum, til viðbótar öðrum kjörfulltrúum, sbr. 1. mgr.

5. gr.

Takmörkun á kosningarrétti og kjörgengi.

Biskupar og starfsmenn kirkjuþings og biskupsstofu njóta ekki kosningarréttar né kjörgengis. Sama gildir um kennara við guðfræði- og trúarbragðafræðideild Háskóla Íslands.

6. gr.

Viðmið kosningarréttar.

Miða skal kosningarrétt samkvæmt 3. og 4. gr. við 1. apríl það ár sem kosning fer fram.

7. gr.

Kjörgengi.

Kjörgengur til kirkjuþings er:

- a. hver vígður maður sem á kosningarrétt skv. 3. gr.
- b. hver leikmaður sem hefur hlotið skírn í nafni heilagrar þrenningar, skráður er í íslensku þjóðkirkjuna, og hefur náð 18 ára aldri og hefur meðmæli sinnar sóknarnefndar.

Hver sá sem fullnægir skilyrðum 1. mgr. skal hafa óflekkað mannorð.

Enginn skv. 2. mgr. telst hafa óflekkað mannorð sem hlotið hefur dóm fyrir refsivert brot og refsing er óskilorðsbundið fangelsi, frá þeim degi sem dómur er upp kveðinn og þar til afplánun er að fullu lokið.

Kjörgengisskilyrði skulu vera uppfyllt 1. apríl það ár sem kosning fer fram.

8. gr.

Hvar kosningarréttar og kjörgengis skuli notið.

Prestur eða djákni sem uppfyllir skilyrði 3. gr. um kosningarrétt, nýtur réttarins og kjörgengis í því kjördæmi sem prófastsdæmi hans tilheyrir, sbr. 2. gr.

Prestur eða djákni hjá íslenskum söfnuði þjóðkirkjunnar erlendis sem er í föstu og launuðu starfi sem slíkur og uppfyllir skilyrði 3. gr. um kosningarrétt nýtur réttarins og kjörgengis í Reykjavíkurborgkjördæmi.

Þjónandi prestur eða djákni sem lýtur tilsjónar biskups Íslands og er í föstu og launuðu starfi á vegum stofnunar og/eða félagasamtaka hér á landi og uppfyllir skilyrði 3. gr. um kosningarrétt nýtur kosningarréttar og kjörgengis í því kjördæmi sem prófastsdæmi hans tilheyrir.

Leikmaður sem uppfyllir skilyrði b-liðar 7. gr. er kjörgengur innan þess kjördæmis sem lögheimili hans er skráð í þjóðskrá, sbr. 2. mgr. 7. gr. Leikmaður sem uppfyllir skilyrði 4. gr. um kosningarrétt, nýtur réttarins innan þess kjördæmis sem sókn hans tilheyrir, sbr. 2. gr.

9. gr.

Rafræn kjörskrá.

Kjörskrá skal vera rafræn og annast kjörstjórn gerð hennar á grundvelli gagna frá Þjóðskrá Íslands og vinnsluheimilda þaðan ef við á. Kjörskrá skal vera aðskilin frá kosningarhluta kosningakerfisins og þar skulu koma fram upplýsingar um kjördæmi, nafn kjósenda, lögheimili, kennitölu og kyn.

Á kjörskrá skal taka þá sem uppfylla skilyrði 3. og 4. gr., sbr. 6. gr. Kjörskrá skal hafa verið gerð þremur vikum áður en kosning hefst.

Þegar kjörskrá hefur verið samin skal kjörstjórn auglýsa það á vefsvæði þjóðkirkjunnar og á öðrum fréttamiðlum. Í auglýsingunni skal tekið fram að þeir sem vilja koma að athugasemdum við kjörskrá skuli senda þær kjörstjórn.

Eftir auglýsingu um gerð kjörskrár getur kjósandi kannað á þar til gerðu vefsetri hvort nafn hans er skráð á kjörskrá. Við aðgang að vefsetrinu er notuð almenn innskráningarpjónusta sem kjörstjórn ákveður, s.s. rafræn skilríki eða Íslykill Þjóðskrár Íslands.

Kjörskrá skal enn fremur leggja fram á pappír kjósendum til sýnis á biskupsstofu og skrifstofum prófata.

10. gr.

Leiðréttingar á kjörskrá.

Athugasemdir vegna kjörskrár skulu berast kjörstjórn eigi síðar en þremur sólarhringum áður en kosning hefst. Kjörstjórn skal þegar taka til meðferðar athugasemdir sem henni berast vegna kjörskrár og gera viðeigandi leiðréttingar á henni. Kjörstjórn skal í síðasta lagi gera leiðréttingar á kjörskrá, tveimur sólarhringum áður en kosning hefst. Ef kjörstjórn verður þess áskynja að villa hafi átt sér stað við kjörskrárgerðina skal slíkt leiðrétt. Óheimilt er að breyta kjörskrá ef skilyrði skv. 6. gr. hafa ekki verið uppfyllt fyrir þann tíma sem þar greinir.

Berist kjörstjórn athugasemd þess efnis að nafn skuli tekið af eða sett á kjörskrá skal það þegar tilkynnt hlutaðeigandi, nema athugasemdin stafi frá honum sjálfum. Skal hlutaðeigandi veittur frestur, eftir því sem tími og atvik leyfa, til að koma að athugasemdum. Kjörstjórn skal þegar í stað tilkynna hlutaðeigandi um niðurstöðu málsins.

Kjörstjórn skal fram að þeim degi er kosning hefst leiðrétt kjörskrá ef henni berst vitneskja um andlát manns sem er á kjörskrá.

Ákvörðun kjörstjórnar um leiðréttingu á kjörskrá má skjóta til yfirkjörstjórnar þjóðkirkjunnar. Skal niðurstaða yfirkjörstjórnar liggja fyrir ekki síðar en einum sólarhring áður en kosning hefst.

11. gr.

Framboð og kynningar til kosningar kirkjuþings.

Kjörstjórn auglýsir á vefsvæði þjóðkirkjunnar og á öðrum fréttamiðlum eigi síðar en 25. febrúar á því ári sem kjósa skal eftir framboðum til kirkjuþings.

Þeir sem hyggjast bjóða sig fram til kirkjuþings skulu hafa tilkynnt kjörstjórn framboð sitt skriflega eigi síðar en 15. mars það ár sem kjósa skal.

Kjörstjórn getur óskað eftir því að sá sem hyggst bjóða sig fram, framvísi staðfestingu eða gefi kjörstjórn heimild til að afla gagna er sýni kjörgengi hans, sbr. 7. gr.

Frambjóðendur í hverju kjördæmi skulu ekki vera færri en sem nemur fjölda aðal- og varamanna til samans, annars vegar í kjördæmi vígðra og hins vegar leikmanna.

Ef ekki berast nægilega mörg framboð skal kjörstjórn svo fljótt sem auðið er gera uppstillingarnefnd kirkjunnar viðvart. Skal uppstillingarnefnd tilnefna þá frambjóðendur sem á vantar. Skal sú tilnefning hafa borist kjörstjórn eigi síðar en 31. mars það ár sem kjósa skal, ásamt samþykki hlutaðeigandi.

Prófastar tryggi, að fram fari kynning á frambjóðendum í prófastsdæminu.

12. gr.

Framkvæmd og fyrirkomulag kosningar.

Atkvæðagreiðsla til kirkjuþings skal vera rafræn.

Sá einn sem er skráður á kjörskrá og hefur aflað sér fullnægjandi auðkenningar, sbr. 4. mgr. getur nýtt kosningarrétt sinn.

Kjörstjórn ákveður nánari framkvæmd kosninganna, en rekstarskrifsofa þjóðkirkjunnar skal sjá til þess að aðgangur sé tryggur að öruggu kosningakerfi. Tryggt skal að kosningakerfi það sem notað er sé þannig úr garði gert að ekki sé hægt að breyta atkvæði án þess að það sé greinanlegt. Óheimilt er að kanna hvernig kjósandi greiddi atkvæði í kosningakerfinu.

Við atkvæðagreiðslu skal kjósandi nota almenna innskráningarþjónustu sem kjörstjórn ákveður, s.s. rafræn skilríki eða Íslykill Þjóðskrár Íslands og skal kjósandi auðkenna sig á fullnægjandi hátt áður en hann greiðir atkvæði.

Kjósandi greiðir atkvæði á þann hátt að hann merkir við jafn mörg nöfn frambjóðenda, sem nemur fjölda aðalmanna í viðkomandi kjördæmi.

Greiði kjósandi ekki atkvæði á þann hátt sem greinir í 5. mgr. er atkvæði hans ógilt. Sama gildir um autt atkvæði.

Atkvæðagreiðsla skal fara fram á tímabilinu 1. til 20. maí á því ári sem kjósa skal, en atkvæðagreiðsla skal standa yfir í fimm sólarhringa samfellt.

Kjörstjórn auglýsir á vefsvæði þjóðkirkjunnar og á öðrum fréttamiðlum hvenær kosning hefst og hvenær henni lýkur. Auglýsing skal birt a.m.k. viku áður en kosning hefst.

Allar upplýsingar um undirbúning og framkvæmd kosninga skulu vera aðgengilegar á vefsvæði þjóðkirkjunnar, rekstrarskrifstofu þjóðkirkjunnar og hjá próföstum.

Prófastar hvetji fulltrúa til að nýta kosningarrétt sinn.

13. gr.

Afkóðun og talning atkvæða.

Talning atkvæða skal hefjast innan sólarhrings frá lokum kosningar. Áður en talning hefst skulu atkvæðin afkóðuð.

Aðgengi að dulkóðun kosningakerfisins skal stýrt með tvískiptu leyniorði. Fulltrúi kjörstjórnar og fulltrúi forsætisnefndar kirkjuþings búa til og varðveita hvor sinn helming leyniorðsins meðan kosning varir.

Áður en talning atkvæða hefst koma fulltrúarnir hinu tvískipta leyniorði fyrir í afkóðunarhluta kosningakerfisins.

Að lokinni afkóðun atkvæða í kosningakerfinu skulu atkvæðin talin og niðurstöður kosningarinnar teknar saman í talningarhluta kerfisins.

14. gr.

Niðurstöður kosninga.

Þeir, sem flestir merkja við með atkvæði sínu, eru kjörnir aðalmenn í hverju kjördæmi fyrir sig og skal fjöldi atkvæða ráða röðun þeirra. Varamenn eru þeir sem næstir koma að

atkvæðum eftir aðalmönnum og skal fjöldi atkvæða ráða röðun þeirra. Hafi tveir eða fleiri hlotið jafnmörg atkvæði og geta ekki báðir eða allir náð kjöri ræður hlutkesti.

Kjörstjórn staðfestir niðurstöður og birtir á vefsvæði þjóðkirkjunnar nöfn þeirra er kjörnir hafa verið svo fljótt sem verða má.

Niðurstöður kosningaþátttöku í hverju kjördæmi skulu enn fremur birtar á vefsvæði þjóðkirkjunnar.

15. gr.

Útgáfa kjörbréfa.

Kjörstjórn gefur út kjörbréf til aðalmanna og varamanna og skal röð varamanna greind sérstaklega.

16. gr.

Innköllum varamanna.

Ef kirkjuþingsmaður andast á kjörtímabilinu, forfallast tímabundið eða varanlega, eða missir kjörgengi sitt til kirkjuþings, tekur varamaður hans sæti í þeirri röð sem hann er til kjörinn. Hafi kirkjuþingsmaðurinn gegnt embætti forseta kirkjuþings, skal kirkjuþing kjósa til embættisins að nýju.

Varamaður tekur sæti aðalmanns í föstum þingnefndum og þarf ekki að kjósa að nýju um sæti aðalmannsins.

17. gr.

Meðferð gagna eftir að talningu er lokið.

Að kærufresti liðnum eða eftir að yfirkjörstjórn hefur kveðið upp úrskurð sinn varðandi kosninguna, hafi hún verið kærð, skal kjörstjórn sjá til þess að öllum atkvæðum, dul- kóðuðum og afkóðuðum, rafrænni kjörskrá og afkóðunarlyklum verði eytt úr kosninga- kerfinu. Kjörstjórn tilkynnir forsætisnefnd kirkjuþings þegar eyðing gagnanna hefur átt sér stað.

18. gr.

Uppstillingarnefnd.

Kirkjuþing kýs uppstillingarnefnd þjóðkirkjunnar. Í uppstillingarnefnd þjóðkirkjunnar eru níu menn einn úr hverju prófastsdæmi. Kirkjuþing kýs í nefndina til fjögurra ára á

Þriðja reglulega kirkjuþingi eftir síðasta kjör til kirkjuþings. Formaður og varaformaður skulu kosnir sérstaklega úr hópi nefndarmanna. Forsætisnefnd kirkjuþings skipar þá sem kirkjuþingsfulltrúar kusu í uppstillingarnefnd þjóðkirkjunnar.

Í uppstillingarnefnd skulu hvorki vera kirkjuþingsmenn eða varamenn þeirra né starfsmenn eða starfsfólk í föstu, launuðu starfi hjá þjóðkirkjunni.

Uppstillingarnefnd er ályktunarhæf ef minnst 2/3 nefndarmanna mæta á fund. Nefndinni er heimilt að nota fjarfundarbúnað í störfum sínum.

Uppstillingarnefnd færir gerðabók þar sem skrá skal meginatriði funda og ákvarðanir.

Aðsetur nefndarinnar skal vera á biskupsstofu sem sér henni fyrir aðstöðu og þjónustu.

Kostnaður við störf nefndarinnar greiðist af þjóðkirkjunni.

19. gr.

Kjörstjórn þjóðkirkjunnar.

Kirkjuþing kýs kjörstjórn þjóðkirkjunnar. Formaður kjörstjórnar og varamaður hans skulu kosnir sérstaklega. Í kjörstjórn eru þrír kjörstjórnarmenn og þrír varamenn þeirra í þeirri röð sem þeir taka sæti aðalmanns. Kosning til kjörstjórnar fer fram á þriðja reglulega kirkjuþingi eftir síðasta kjör til kirkjuþings. Forsætisnefnd kirkjuþings skipar þá sem kirkjuþingsfulltrúar kusu í kjörstjórn þjóðkirkjunnar.

Skipunartími kjörstjórnar þjóðkirkjunnar er fjögur ár frá 1. desember það ár sem þriðja reglulega kirkjuþing eftir síðasta kjör til kirkjuþings er haldið.

Kjörstjórnarmenn skulu hvorki vera kirkjuþingsmenn eða varamenn þeirra né vera í föstu, launuðu starfi hjá þjóðkirkjunni.

Kjörstjórn færir gerðabók þar sem skrá skal meginatriði funda, ákvarðanir hennar svo og úrslit kosninga.

Aðsetur kjörstjórnar er á biskupsstofu. Kjörstjórn velur sér aðstoðarmenn til að annast, á ábyrgð kjörstjórnar, framkvæmd tiltekinna þátta í kosningu til kirkjuþings.

Kostnaður við störf kjörstjórnar greiðist af Þjóðkirkjunni.

20. gr.

Yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar.

Kirkjuþing kýs yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar. Í yfirkjörstjórn eru þrír menn og þrír til vara.

Yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar er kosin á þriðja reglulega kirkjuþingi eftir síðasta kjör til kirkjuþings. Formaður skal kosinn sérstaklega og vera löglærður sem og varamaður hans.

Varamenn skulu kosnir í þeirri röð sem þeir taka sæti aðalmanns. Kjörtímabil yfirkjörstjórnar er í fjögur ár frá 1. desember það ár sem þriðja reglulega kirkjuþing eftir síðasta kjör til kirkjuþings er haldið. Forsætisnefnd kirkjuþings skipar þá sem kirkjuþingsfulltrúar kusu í yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar.

Yfirkjörstjórnarmenn skulu hvorki vera kirkjuþingsmenn eða varamenn þeirra né vera í föstu, launuðu starfi hjá þjóðkirkjunni.

Yfirkjörstjórn færir gerðabók þar sem skrá skal meginatriði funda og ákvarðanir.

Aðsetur yfirkjörstjórnar skal vera á biskupsstofu sem sér nefndinni fyrir aðstöðu og þjónustu.

Kostnaður af störfum yfirkjörstjórnar greiðist af þjóðkirkjunni.

21. gr.

Kærur til yfirkjörstjórnar.

Yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar fer með úrskurðarvald í ágreiningsmálum vegna kirkjuþingskosninga.

Rétt til að kæra kirkjuþingskosningu eiga allir þeir sem nutu kosningarréttar til kirkjuþings og þeir leikmenn sem í kjöri voru en höfðu ekki kosningarrétt.

Kærur skulu berast kjörstjórn eigi síðar en einni viku eftir að úrslit kosninga liggja fyrir.

Kjörstjórn skal innan þriggja virkra daga frá móttöku kærunnar senda hana ásamt athugasemdum sínum til yfirkjörstjórnar þjóðkirkjunnar.

Kæra má til yfirkjörstjórnar:

- a. ákvarðanir kjörstjórnar vegna kjörgengis- og kjörskrármála,
- b. framkvæmd kirkjuþingskosninga.

Yfirkjörstjórn eru heimil eftirfarandi úrræði:

- a. að fallast á eða synja kröfu manns um kjörgengi,
- b. að fallast á kröfu eða synja um að tiltekinn maður skuli ekki vera á kjörskrá,
- c. að staðfesta lögmæti framkvæmdar kirkjuþingskosninga, eftir atvikum með athugasemdum,
- d. að ógilda kosningu tiltekins kirkjuþingsmanns eða kirkjuþingsmanna og leggja fyrir kjörstjórn að endurtaka kosningu í hlutaðeigandi kjördæmi,
- e. að ógilda tiltekinn þátt eða þætti í framkvæmd kirkjuþingskosninga og leggja fyrir kjörstjórn að endurtaka þann eða þá þætti þannig að niðurstaða fáiist,
- f. að ógilda kirkjuþingskosningu að öllu leyti og leggja fyrir kjörstjórn að láta kjósa að nýju.

22. gr.

Frávísun kæru.

Yfirkjörstjórn vísar kæru frá ef:

- a. kærandi hefur ekki kæruaðild,
- b. hún er of seint fram komin,
- c. mál heyrir ekki undir yfirkjörstjórn,
- d. kröfugerð er óskýr eða vanreifuð þrátt fyrir ábendingar yfirkjörstjórnar.

23. gr.

Úrskurður yfirkjörstjórnar.

Yfirkjörstjórn þjóðkirkjunnar skal skera úr þeim málum sem fyrir hana eru lögð eins fljótt og auðið er og ekki síðar en sjö virkum dögum eftir að mál berst.

Niðurstöður yfirkjörstjórnar skulu vera í úrskurðarformi og dregnar saman í úrskurðarorð.

24. gr.

Gildistaka.

Starfsreglur þessar, sem settar eru samkvæmt heimild í 8. gr. laga um þjóðkirkjuna nr. 77/2021, öðlast gildi 1. janúar 2022. Frá sama tíma falla brott starfsreglur um kjör til kirkjuþings nr. 1075/2017, með síðari breytingum.

Samþykkt á kirkjuþingi 23. nóvember 2021 og birt á opnum vef kirkjunnar 8. desember 2021.

Drífa Hjartardóttir forseti kirkjuþings.

Það athugist að starfsreglur þessar voru áður gefnar út í svonefndum kirkjuþingstíðindum og fengu þá númerið 8/2021. Vegna breytts númerakerfis starfsreglna kirkjuþings, þar sem málsnúmer og ártal kirkjuþings ræður hvernig starfsreglur eru númeraðar, eru reglurnar númeraðar upp á nýtt.